

114. Møde.

Tirsdagen den 13de April, Kl. 1.

Forhandlingsprotokollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Fortsettelse af anden Behandling af Forslag til Lov om en overordentlig Bevilling til Befæstninger.

Winther: Den ærede Ordfører for Flertallet af Udvalget endte sit Foredrag med at udtale, at det Vædringsforslag, jeg havde fremsat, var kommet frem paa en overraskende Maade. Jeg vil kun sige, at det ærede Flertals Forslag fremkom paa en for mig saa overraskende Maade, at jeg behøvede idetmindste 3 Uger til at komme mig af min Overraskelse; først da kunde jeg begynde at studere det, som var nødvendigt for overhovedet at kunne gaa ind paa at stille et Forslag. Det ærede Udvalg har havt Sagen hos sig i 5 1/2 Maaned; jeg har set dets Vædringsforslag for 25 Dage siden, og altsaa vil man vistnok erkende, at der slet ikke er noget Forunderligt i, at jeg ikke før er kommen med mit Forslag, der iøvrigt er fremkommet paa forretningsmæssig Maade. Jeg bemærker dette, fordi det kaster ligesom en Slagskygge over et Forslag, naar der siges, at det er fremkommet paa en overraskende Maade, det vil for Mange, der ikke kjende nøiere til Sagen sige: paa en uberettiget eller ialtfald paa en urigtig Maade. Jeg ønskede gjerne, at mit Forslag skulde mødes med Velvillie her i Thinget, og derfor har jeg gjort denne foreløbige Bemærkning for maasse at udviste det mindre heldige Indtryk, der kunde være fremkommet ved den ærede Ordførers Bemærkninger, som jeg naturligvis ikke har antaget skulde have en saadan Hensigt. Det var jo saa meget mere rimeligt at vente, at det Forslag, jeg har stillet, vilde fremkomme, som jeg under en tidligere Forhandling har udtalt, at jeg agtede at komme med et Forslag lige overfor Regjeringens Forslag; den Gang kjendte jeg jo ikke det ærede Flertals Forslag. Iøvrigt skal jeg bemærke, at der i mit Forslag ikke ligger det, som den ærede Ordfører for Flertallet antog. Det er ikke, som han mente, det gamle Forslag, der tidligere har været fremme, og som støttede sig til den Antagelse, at Danmark havde Overmagten tilss mod sin Hænde, nei, det er et Forslag, støttet til Udtalelser af Oberst Eschering; han har i en Stække af Nar efter 1864 og navnlig i Aarene 1873—74 skrevet en Mængde Afhandlinger herom under den Forudsættning, at Danmark i enhver Krig vilde være Hænden underlegen saavel til Lands som tilvands, saa at det derfor var paa Tide, at det danske Folk kom til at erkende denne sin

ulykkelige Stilling og derfor ikke søgte Saandhævelsen af sin Selvstændighed ved Vaabenmagt, men derimod ved at tilstræbe at opnaa en af Europa anerkjendt neutral Stilling. Det er dette, som ligger i Forslaget. Der er vel blevet sagt af det ærede Udvalg, at de Sagkyndige alle have opgivet denne Plan; forsaavidt man sigter til, at alle Sagkyndige have opgivet den tidligere Plan, som gik ud fra, at Danmark havde Overmagten tilss, skal jeg gjerne lade dette staa, men forsaavidt man vil frakjende den Mand, der har fremsat de Ideer, i Henshold til hvilke dette Vædringsforslag er stillet, Sagkyndighed, tillader jeg mig at have den modsatte Anskuelse trods alle de Generaler, der have stillet det Modsatte op. Det forekommer mig, at denne Mand i sin Tid har bevist at være mere sagkyndig end de, der havde Magten, dengang man befæstede Dannevirke, og naar en Mand har givet saa store og kraftige Beviser paa Indsigt, bryder jeg mig kun lidt om, at Nogle, der have været meddelagtige i at begaa Feilene, frakjende en saadan Mand Sagkyndighed; dette er Noget, som for mig ingen Betydning har. Derfor jeg kunde erkende, at alle Sagkyndige havde opgivet den Ide, jeg kæmper for, skulde jeg ikke trætte det ærede Thing med at stille Forslag derom, et Forslag, som det ærede Things Medlemmer ville kunne begribe, at jeg har havt stor Betænkthed ved at være Bærer af, idet jeg fuldstændig erkjender, hvor lidt jeg har den særlige Indsigt, som er nødvendig dertil. Jeg vover altsaa at paastaa, at de Ideer, der ligge til Grund for dette Forslag, ere saadanne, at en sagkyndig Mand har villet vedkjende sig dem, og efter min Overbevisning paa det klareste har bevist det Rette i at gaa en saadan Vej. Der er under Finantslovens Behandling i det andet Thing fremkommet en Udtalelse fra en Mand, der i politisk Henseende staar paa et helt andet Standpunkt end afdøde Oberst Eschering; det er Landsthingsmand Andra. Denne Mand har under Finantslovens Behandling holdt et Foredrag, hvori han erkjender som en sund og fornuftig Politikk for Danmark under de nuværende ulykkelige Forhold netop at gjøre det, som er blevet gjort gjældende fra min Hjemmelsmands Side. Det er altid en Støtte for en Sags Rigtighed, naar Mand, der forøvrigt samstemme saa lidt, dog seende hen til Sagen i og for sig, komme til samme Resultat fra forskellige Sider. Man kan altsaa sige, at det ikke er Noget, der grunder sig paa en ensidig Opfattelse. Den Taler i Landsthinget, som jeg her har omtalt, har gjort en Bemærkning, som forekommer mig at være høist rigtig og som det var af Bigtighed, at ogsaa vi her tage Hensyn til. Han har gjort opmærksom paa, at det vilde være urigtigt at lade den rent militære Side af Sagen afgjøres af Repræsentationen, ligesom det vilde være urigtigt at lade de militære Sagkyndige afgjøre den politiske Side. Han har sagt: Folkerepræsentationen